

Temppelirahasto.

Temppelirahaston jäsenille ja kannattajille.

Rakkaat ystävät.

Joulukuun 5 p:nä 1926 perustettiin Helsingin Ruusu-Risti-ryhmän kokouksessa Temppelirahasto, ja yleisen innostuksen vallitessa hvväksyttiin toimenpide Ruusu-Ristin vuosikokouksessa pitkänäperjantaina 1927. Temppelirahasto oli täten äskeiseen vuosikokoukseen mennessä toiminut virallisesti neljä vuotta ja sillä ajalla saanut omia varoja kootuksi lähemmä Smk. 600,000: —. Tilinpäätös joulukuun 31 p:nä 1930 osoitti puhtaan omaisuuden olevan Smk. 590,917:47.

Ruusu-Ristin tammikuun n:ossa 1927 oli ensimmäinen selostava kirjoitus Temppelirahastosta. Siinä kerrottiin joulukuun ryhmäkokouksesta ja sanottiin seuraavasti: „Keskustelussa selvisi totuuden voimalla että jäsenten tuleva tehtävä olisi todistaa uskonsa ja luottamuksensa Ruusu-Risti-asiaan suurilla aineellisilla uhrauksilla. Vuosi vuodelta olivat seuramme jäsenet osoittaneet, mitä kauniita tuloksia vapaaehtoinen jäsenmaksu voi aikaansaada, mutta todellisuus seisoi tulevaisuuden haahmossa edessämme kysyen: „oletteko uskoneet niin voimakkaasti kuin ihminen saattaa uskoa? Oletteko uhranneet niin paljon kuin olisitte voineet? Oletteko valmistuneet yhteisvoimin uuden ajan yhteistyöhön? Aika odottaa, että pystytätte temppelein, aika odottaa, että rakennatte opiston, aika odottaa, että osaatte järjestää elämänne toisille esimerkiksi, niin ettei teidän kesken puutetta ja kärsimystä ole. Jos tahdotte olla maan suolana, antakaa älyenne ratkaista pahat pulmat, jos tahdotte olla maailman valona, antakaa rakkautenne valo loistaa ihmisille iloksi ja opetuksiksi. Jos tahdotte olla Kristuksen seuraajia, tehkää mitä hän on käsenyt“.

Enkelin siivet koskettivat läsnäolijain sydämiä, ja kuin yhteisestä innostuksesta päätettiin perustaa ihmeellinen „Temppelirahasto“, jonka varat tulevat nousemaan miljoon-

neihin, jos jäsenemme uskollisesti ryhtyvät sen ohjelmaa toteuttamaan.

„Temppelirahasto“ tulee ainakin aluksi perustumaan jäsenten jokapäiväisiin uhreihin, ja sen varoja kootaan seuraavia tarkoituksia silmälläpitäen: 1) oman talon aikaansaamiseksi Helsingissä, joka talo on oleva liikkeemme päämaja, keskustemppele ja ensimmäinen opisto (käsittäen kirjakaupan, luku- ja kirjastohuoneita, kahvilan y.m.); 2) oman maatilan hankkimiseksi kansanopistoineen j. n. e.; 3) henkisen työn, kirjallisuuden j. n. e. tukemiseksi; 4) lainaus- ja avustuskassan luomiseksi seurain jäsenille. Kansanopistoa varten ennen saadut varat siirtyvät täten itsestään „Temppelirahastoon“.

„Temppelirahastoa“ hoitamaan valittiin herrat Wolde-
mar Thesleff ja Yrjö Rimppi, ja on se Ruusu-Ristin Joh-
tajan ja Neuvoston valvonnan alainen.“

Ruusu-Ristin toukokuun n:ossa 1927 oli toinen kirjoitus Temppelirahastosta, joka kirjoitus alkoi seuraavin sanoin:

„Pitkäperjantaina, Suuren Uhrin muistopäivänä, perustettiin lopullisesti ja yksimielisesti Ruusu-Ristin vuosikokouksessa jokapäiväisistä uhrauksista, lahjoista, testamenteista y.m. kokoon kerättävä Temppelirahasto, jonka tarkoituksesta on tehty selvää tämän lehden tammikuun numerossa.“

Samassa toukokuun n:ossa vuosikokouksen selostaja J. Sn — kertoo Temppelirahastosta puhuessaan m.m. seuraavaa:

„Illalla vielä kokoonnuimme yhteen keskustelemaan temppelein rakentamisesta. Monet veljet puhuivat asiasta suurella innostuksella ja tulimme vakuutetuiksi siitä, että uusi koti ennen pitkää kohoaa R.R:lle, joka toistaiseksi on asunut vuokrahuoneissa tai nauttinut erään veljen tarjoamaa vieraanvaraisuutta viimeisen kolmen vuoden aikana. Kuitenkin tämä kaunis palatsikoti nyt kaupan kautta siirtyy vieraille omistajille. Näin ollen rakkautemme R.R:iin saa tilaisuuden puhjeta näkyväiseen toteuttavaan tekoon. Mahtavat pyramidit pystytettiin orjuuttavan ruoskan ikeen alla. Meidän temppeelimme on kohoava rakkauden taikavoimalla, yhteen liittyneiden sydämiä väkevällä tahdolla, veljeskäsiä kannattamana. Varat saadaan säästökeräyksillä, käsitöillä, kirjoilla, yksityisillä lahjoituksilla j. n. e. Jokainen jäsen allekirjoittaa sitoumuksen, jossa hän suos-

tuu säästämään määrätyn erän päivittäin uhriarkkuun, kunnes temppeleli on pystytetty.“

Ruusu-Ristin huhtikuun n:ossa 1928 julkaisi Ruusu-Ristin Neuvoston jäsenille kirjeen, jossa m.m. sanottiin:

„Olette ehkä kaikki huhuna kuulleet, että Ruusu-Ristillä on Helsingissä talo. Tässä iuhussa on sen verran perää, että veljemme herra Yrjö Eloniemi on ostanut Ruusu-Ristin pohjalle perustettavaa yhteiskoulua varten Kruununhaassa sijaitsevan talon, jossa myös Ruusu-Risti saa pysyvän tyyssijan — mutta Ruusu-Ristin omasta temppeleistä voidaan puhua vasta sitten, kun olemme yhteisvoimin saaneet pohjarahaston karttumaan vähintään kahden miljoonan markan suuruiseksi.“

Saman vuoden Ruusu-Ristin heinäkuun numerossa (n:o 6) kirjoitetaan vuosikokousselostuksessa seuraavaa:

„ . . . siirryimme . . . kysymykseen temppeleistä ja koulusta. Näiden asioiden ilmoitettiin nyt olevan siinä ratkaisussa eli vaiheessa, että seuramme jäsen rehtori Yrjö Eloniemi varustaa perustamaansa uuteen kouluun erikoisen rukoushuoneen, tilavan ja hyvän, jossa myös R.R.-seura saa asunnon ja työskentelypaikan. Ollaan nim. sitä mieltä, ettei voida rakentaa omaa temppeleliä, ennenkuin olemme keränneet temppeleli rahastoon vähintään kaksi miljoonaa markkaa. Sillä velaksi rakennettu temppeleli aiheuttaisi niin suuret vuokrat korkomenoissa, että sen ylläpito kävisi työlääksi.“

Ruusu-Ristin helmikuun n:ossa 1929 oli seuraava Ruusu-Ristin Neuvoston kirjoitus Temppeleli rahastosta:

„Ruusu-Ristin Neuvosto kääntyy asianharrastajien ja ystävien puoleen pyynnöllä, että he ystävällisesti lainaisivat rahaa Temppeleli rahastolle. Pienetkin summat ovat tervetulleita, ei kuitenkaan alle tuhat markkaa. Lainantajaa pyydetään itse määräämään korkonsa. Temppeleli rahasto tarvitsee tämän ja ensi vuoden aikana yhteensä Smk. 370,000: —, joka summa ei läheskään vielä peity säännöllisistä sitoumuksista. Vetoamme sentähden jäseniimme ja muihinkin ystäviin. Koko tämä summa samoin kuin ennen kootut määrät annetaan lainaksi Kulmakoulun lailliselle omistajalle, rehtori Yrjö Eloniemelle ja kiinnitetään Kulmakouluun. Ruusu-Risti on edullisilla ehdoilla saanut vuokrata temppeleli salin kokouksiaan varten ynnä kansliahuoneen keskustoimintaa varten, ja ehtoihin kuuluu, että Temppeleli rahasto vielä hankkii yllämainitun summan

lainaksi koululle. On katsottu tämä järjestely sopivimmaksi — ainakin toistaiseksi. Täten Temppeleirahasto säilyy eheänä ja kasvaa korkoa tulevaisuutta varten, ollen edullisesti sijoitettuna ja palvellen aatettamme lakkaamatta.“

Saman vuoden huhtikuun n:ossa sanottiin vuosikokoukselostuksessa seuraavaa:

„Rahavaroin, jotka järjestöllä nyt on tarkoitukseen varattuna, ei voi ainakaan toistaiseksi ajatella oman talon rakennuttamista pääkaupunkiin. Nykyisellä tavalla sijoitettuna ne parhaimmalla tavalla palvelevat aatettamme. Kokous ilmaisi tyytyväisyytensä Johtajan ja Neuvoston toimenpiteisiin.“

Edelläolevista otteista käy selville Temppeleirahaston historiallinen kehitys.

Tämän vuoden vuosikokouksessa pääsiäisenä tehtiin selkoa Temppeleirahaston ja Kulmakoulun nykyisestä suhteesta toisiinsa. Kulmakoulu on saanut Temppeleirahastolta lainaksi Smk. 710,000: —. Tästä summasta on Smk. 560,000: — Temppeleirahaston omia varoja ja Smk. 150,000: — Temppeleirahastolle lainattuja rahoja.

Vuosikokoukselle tein seuraavan ehdotuksen:

Koska ei ole toivoa siitä, että pitkiin aikoihin voisimme rakentaa omaa temppeleitä, ja koska Yrjö Eloniemi on Ruusu-Ristin tarkoituksia silmälläpitäen rakentanut tämän Kulmakoulun juhlasalin, ehdotan, että pitäisimme sitä temppelelinämme epämääräisiksi ajoiksi eteenpäin. Ja koska aika on kireä taloudellisessa suhteessa ja Kulmakoulunkin asema vaikea, ehdotan, että jättäisimme Smk. 400,000: — Kulmakoululle jonkinlaisena vuokrapääomana, jonka korjoja vastaan Ruusu-Ristillä olisi nykyään vuokraamansa huoneet ilmaiseksi käytettävänä. Jällellä oleva summa Smk. 310,000: on irtisanottu maksettavaksi takaisin Temppeleirahastolle.

Keskustelussa ilmeni erilaisia mielipiteitä. Toiset olivat sillä kannalla, että rahaston varoja ei voitu käyttää muulla tavalla kuin alkuaan oli päätetty, siis oman Temppelelin rakentamiseen, joten niitä yhä edelleen oli katsottava vain lainatuiksi Kulmakoululle. Toiset taas huomioonottaen olevia olosuhteita hyväksyivät minun ehdotukseni. Lausutiinpa myös ajatuksia, että Temppeleirahaston varoja voitaisiin käyttää toisiinkin tarkoituksiin, esim. kirjallisuuden edistämiseksi. Kävi myös ilmi, että joidenkuiden mielestä rahaston varat olivat epäedullisesti sijoitetut, koska Kulma-

koulun asema tuntui epävarmalta. Tämän johdosta tein välilyksymyksen, olinko ylittänyt valtuuksiani, kun etupäässä minun pyynnöstäni Temppelelirahaston varat oli tällä tavalla sijoitettu. Siihen kyllä vastattiin yksimielisesti, etten ollut menetellyt väärin, vaan että korkein määräämisvalta oli minulla. Ehdotettiin ja kysyttiin, ottaisinko vastedes kantakseni tämän edesvastuullisen taakan, ja vastasin myöntävästi.

Mielestäni oli kyllä oikein, että Temppelelirahaston varoja käytettiin ja säilytettiin rakennustarkoitusta varten, mutta mielestäni tämä tarkoitus oli osaksi ja toistaiseksi toteutettu Kulmakoulun temppelelissä, jota meidän siis oli täysi syy kannattaa.

Vuosikokouksen päätös Temppelelirahaston suhteen, jonka kautta korkein määräämisvalta jätettiin minulle, oli epäilemättä onnellinen, ja toivon, että ne Temppelelirahaston kannattajat, jotka eivät olleet kokouksessa läsnä tai olivat asiassa toista mieltä, tyytyvät ja alistuvat tähän enemmistön päätökseen.

Sanon, että tämä päätös oli onnellinen, sillä nyt saatoim nopeasti ja „yksimielisesti“ päättää varojen käyttämisestä tarpeen mukaan. Uusi käänne asiain tilassa ilmaantuikin pian ja vuosikokoukselle tekemäni ehdotus vuokrapääoman antamisesta Kulmakoululle osoittautui yhtä tarpeettomaksi kuin riittämättömäksi. Kulmakoulun asema oli kriittisempi kuin luultiin ja jos tahdottiin pelastaa talo kaatumasta, oli ryhdyttävä tarmokkaisesti toimenpiteihin. Vararikossa olisimme hävittäneet Temppelelirahaston omat varat ja lisäksi sen nimessä tekemämme velat (Smk. 150,000:—).

Mutta pelastuskeino keksittiin. Perustettiin säätiö, johon perustajiksi tulivat Kulmakoulu (rehtori Elonieni), rehtori Elonienemen isä, taidekauppias B. Kahlroth, ja Ruusu-Risti. Tähän säätiöön lahjoitin Temppelelirahaston omat varat (Smk. 560,000:—), molemmat toiset perustajat kumpikin Smk. 700,000:—. Tätä kirjoittaessani on säätiöhomma parastaikaa käynnissä. Säätiö omistaa Kulmakoulun talon.

Vanhan Temppelelirahaston satu on siis päättynyt. Niinkuin mauri ennen on Temppelelirahasto tehnyt tehtävänsä ja saa nyt poistua päiväjärjestyksestä. Ei se vielä saanut taloa pystytetyksi, mutta tulihan osakkaaksi taloon. Toivokaamme, että Kulmakoulu menestyy, kun se tällä tavalla saa osakseen lesken rovon.

Mutta Temppelelirahaston aate silti elää. Ja miksei fenix-

linnun tavalla uudestisyntynyt temppeleirahasto nousisi vanhan tuhasta?

Olemmekin päättäneet, että Temppeleirahasto syntyy uudelleen, palvelen alkuperäistä aatetta. Tämän uuden „Talorahaston“ varoja ei lainata ulos, vaan säilytetään pankissa korkoa kasvamassa. Uuden rahaston säännöt seuraavat tätä kiertokirjettä.

Vanhasta Temppeleirahastosta siirrän tähän uuteen Talorahastoon: vanhan rahaston saatavat, mikäli ne rahaksi muuttuvat, ja kaikki tämän vuoden aikana kertyneet rahatutot. Täten on heti pieni pohjarahalla uudella rahastolla.

Koska toiselta puolelta on suotavaa, että olisi varoja niitä toisiakin tarkoituksia varten, joita ensimmäisessä keräysohjelmassa mainittiin, ilahdutti minua vuosikokouksessa lausuttu ehdotus, että perustettaisiin toinen rahasto, jonka varat olisivat minun vapaasti hallittavissani. Tuumasta käytiinkin toimeen ja perustettiin rahasto nimeltä P. E:n rahasto, johon heti merkittäytyi 65 kannattajaa. Tähän rahastoon jokainen kannattaja sitoutuu maksamaan jonkun summan — joko määrätyn tai epämääräisen — vuodessa, mutta maksu voi tapahtua milloin tahansa kannattajalle itselleen sopii.

Jäsenyys vanhassa Temppeleirahastossa lakkaa nyt itsestään. Ken siis tahtoo siirtää jäsenyytensä uuteen Talorahastoon, pyydetään allekirjoittamaan uusi sitomus tai ilmoittamaan, että tahtoo jatkaa entiseen tapaan. Kaavake seuraa tämän kiertokirjeen mukana.

Ken tahtoo liittyä P. E:n rahastoon, ilmoittakoon siitä oheellisella kaavakkeella.

Tämä kiertokirje lähetetään kaikille Ruusu-Ristin jäsenille, jotta semmoisetkin, jotka eivät ennen ole kuuluneet Temppeleirahastoon, nyt olisivat tilaisuudessa kirjoittautumaan toisen tai toisen tai molempien rahastojen kannattajiksi.

Talorahaston kaavake lähetetään allekirjoitettuna herra Yrjö Rimpille, os. Helsinki, Vuorikatu 18 F.

P. E:n rahaston kaavake lähetetään allekirjoittaneelle, joka hoitaa rahastoa.

Veljellisin, sydämellisin tervehdyksin

Pekka Ervast,
Ruusu-Ristin Johtaja.
Os. Hyvinkää, Pilpala.

Ruusu-Ristin Talorahaston säännöt.

I. Rahaston nimi, kotipaikka ja tarkoitus.

1 §.

Rahaston nimi on Ruusu-Ristin Talorahasto ja kotipaikka Helsingin kaupunki.

2 §.

Rahaston tarkoituksena on hankkia varoja Ruusu-Ristille (seuralle) oman talon tai huoneuston saamiseksi Helsinkiin. Varojen hankkiminen tapahtuu ensi sijassa säännöllisillä avustuksilla, joita jäsenet antamiensa sitoumusten mukaan rahastoon maksavat, mutta rahasto ottaa vastaan myöskin tilapäisiä lahjoituksia. Rahaston jäsenet voivat myöskin juhlia, näytäntöjä y. m. toimeenpanemalla kartuttaa rahastoa.

II. Jäsenten oikeudet ja velvollisuudet.

3 §.

Rahaston jäseneksi pääsee jokainen Ruusu-Ristin jäsen, joka sitoutuu säännöllisesti suorittamaan avustuksensa rahastoon. Jäsen, joka laiminlyö sitoumuksensa tai joka ei vuoden kuluessa ole suorittanut sitoumuksensa osottamaa määrää, menettää äänestysoikeutensa ja puhevaltansa jäsenistön kokouksessa. Työttömyys tai sairaus vapauttaa jäsenen sitoumuksestaan siltä ajalta, minkä hän on ollut työttömänä tai sairaana. Tilapäisillä lahjottajilla ei ole äänioikeutta, mutta saavat he olla läsnä jäsenistön kokouksessa.

4 §.

Jokainen sitoumuksen tehnyt talorahaston jäsen on oikeutettu saamaan lainaksi säästölippaan, johon hän kerää määräaikaiset säästönsä, lähettääkseen ne tilityspäivinä rahastonhoitajalle.

5 §.

Jäsen, joka haluaa erota, lähettäköön saamansa säästölipaan rahastonhoitajalle, jolloin hän saa sitoumuksensa takaisin.

III. Rahaston hallitus ja hoito.

6 §.

Talorahaston hallituksena on viisi henkilöä, jotka ynnä kaksi varajäsentä valitaan rahaston jäsenistä kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Jos hallituksen vakinainen jäsen eroaa, astuu varajäsen hallituksen puheenjohtajan kutsusta hänen tilalleen.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan, sihteerin ja yhden tai kaksi rahastonhoitajaa.

7 §.

Hallituksen puheenjohtajan velvollisuutena on kutsua kokoon hallituksen kokous, esittää käsiteltävät asiat ja valvoa, että rahaston toimihenkilöt täyttävät tehtävänsä. Rahastonhoitajain velvollisuutena on hoitaa kassaa, kirjanpitoa sekä siihen liittyvää kirjeenvaihtoa.

8 §.

Hallituksen velvollisuus on hoitaa rahaston varoja mahdollisimman tuottavasti ja huolehtia siitä, että ne ovat ehdottoman varmasti sijoitettuna.

9 §.

Hallitus on päätösvaltainen, kun saapuvilla on kolme jäsentä. Äänten tasan mennessä voittaa se puoli, jota hallituksen puheenjohtaja kannattaa.

10 §.

Rahaston nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja yhdessä sihteerin tai rahastonhoitajan kanssa.

IV. Tilinteko ja tarkastus.

11 §.

Rahaston tilit, jotka päätetään kalenterivuosittain, tarkastaa jäsenten kokouksen valitsemat tilintarkastajat, jotka valitaan vuodeksi kerrallaan vuosikokouksessa.

V. Jäsenten kokoukset. Tiedonannot jäsenille.

12 §.

Jäsenistön vuosikokous pidetään kerran vuodessa Ruusu-Ristin vuosikokouksen aikana, jolloin esitetään tilikertomus ja tilintarkastajain lausunto, valitaan hallitus (joka kolmas vuosi) ja tilintarkastajat sekä käsitellään mahdollisesti muut esille tulevat asiat.

Kokouksessa on kullakin jäsenellä yksi ääni. Periaatteellisia muutoksia rahaston käyttöön nähden tehtäessä vaaditaan neljän viidesosan kokouksessa edustettujen jäsenten kannatus ennenkuin päätöstä voidaan saattaa voimaan. Valtakirjalla saa äänestää, mutta tulee valtakirjain olla kirjoitettu nimitetylle henkilölle ja on valtakirjat ennen kokouksen alkamista esitettävä hallituksen tarkastettavaksi. Kukaan ei saa äänestää useammalla kuin viidellä (5) valtakirjalla.

13 §.

Hallituksen tiedonannot jäsenille ilmoitetaan Ruusu-Risti lehdessä taikka kiertokirjeellä.

VI. Säätiön muodostaminen.

14 §.

Kun talorahasto on kasvanut sataantuhanteen (100,000) markkaan on se muodostettava säätiöksi näiden sääntöjen 2 §:ssä esitetyn periaatteen mukaisesti.

VII. Rahaston lopettaminen.

15 §.

Jos rahaston kannatus loppuu tai Ruusu-Risti järjestö lakkaa olemasta, käytetään varat johonkuhun muuhun aatetta edistävään tarkoitukseen, jäsenistön silloin tekemän päätöksen mukaan, lahjoittamalla varat joko yhdessä tai useammassa erässä.

Edelläolevan herra Yrjö Rimpin laatiman sääntöehdotuksen on Ruusu-Ristin Hallitus kokouksessaan toukokuun 3 p:nä 1931 tarkastanut ja Ruusu-Ristin Johtaja hyväksynyt käytettäväksi.

Ruusu-Ristin Talorahasto.

1) Olen vanhan Tempelirahaston jäsen ja tahdon liittyä uuteen Talorahastoon entisillä ehdoillani.*)

2) Olen vanhan Tempelirahaston jäsen ja tahdon liittyä uuteen Talorahastoon, mutta haluan tehdä uuden sitoumuksen ja pyydän saada asianomaisen kaavakkeen.*)

3) Haluan liittyä uuden Talorahaston jäseneksi ja pyydän saada asianomaisen sitoumuskaaakkeen allekirjoitettavakseni.*)

.....ssakuunp:nä 1931.

Nimi:

Osoite:

Tämä kaavake lähetettävä os. Herra Yrjö Rimppi, Helsinki, Vuorikatu 18. F.

*) Tarpeettomat pyyhittävä.

P. E:n Rahasto.

1) Haluan liittyä P. E:n rahaston kannattajaksi ja lähetän rahaa milloin minulle paraiten sopii.*)

2) Haluan liittyä P. E:n rahaston kannattajaksi ja sitoudun mak samaan vuodessa vähintään Smk. Rahat lähetän mil loin minulle paraiten sopii.*)

.....ssakuunp:nä 1931.

Nimi:

Osoite:

Tämä kaavake lähetetään os. Herra Pekka Ervast, Hyvinkää, Pilpala.

*) Tarpeeton pyyhittävä.

